

Súd: Správny súd v Banskej Bystrici
Spisová značka: 2S/19/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0824100189
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mgr. Katarína Haviarová
ECLI: ECLI:SK:SpSBB:2025:0824100189.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mgr. Kataríny Haviarovej (sudkyňa spravodajkyňa) a členov senátu JUDr. Petra Piroša a JUDr. Miroslavy Štefčekovej, v právnej veci žalobcu: BILLA s.r.o., so sídlom Bajkalská 19/A, 821 02 Bratislava, IČO: 31 347 037, právne zast.: soukeník – štrpka s. r. o., so sídlom Strážnická 8141/5, 811 08 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 36 862 711, proti žalovanej: Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky, so sídlom Botanická 17, 842 13 Bratislava, IČO: 00 156 426, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 359/2018-3 zo dňa 01. februára 2024, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu **z a m i e t a**.
- II. Návrh žalobcu na sankčnú moderáciu **z a m i e t a**.
- III. Žalobcovi ani žalovanej náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Administratívne konanie

1. Dňa 10.12.2016 v čase od 8:30 hod. do 13:30 hod. bola celoslovenskou skupinou inšpektorov vykonaná úradná kontrola potravín v prevádzke žalobcu - BILLA s. r. o., filiálka č. 301, Nešporova 30, 010 01 Žilina. Na základe kontrolných zistení začala príslušná Regionálna veterinárna a potravinová správa Žilina (ďalej ako „prvostupňový orgán verejnej správy“ alebo aj „RVPS Žilina“) v súlade s § 18 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej ako „Správny poriadok“) správne konanie č. k. 12/1354/1-2017 vo veci zistených porušení zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách (ďalej ako „zákon č. 152/1995 Z. z.“ alebo „zákon o potravinách“), predpisov vydaných na jeho vykonanie a osobitných predpisov, v ktorom dňa 13.12.2017 vydala rozhodnutie č. 12/1354/3-2017, ktorým žalobcu uznala zodpovedným za spáchanie správnych deliktov podľa § 28 ods. 2 písm. o) a podľa § 28 ods. 4 písm. a) zákona o potravinách účinného v rozhodnom čase a uložila mu úhrnnú pokutu vo výške 1 000 000,- Eur podľa § 28 ods. 4 písm. a) v spojení s § 28 ods. 8 uvedeného zákona za to, že nedodržiaval povinnosti a požiadavky na hygienu pri manipulovaní s potravinami, pri ich skladovaní a pri ich umiestňovaní na trh a opakovane umiestňoval na trh potraviny nevhodné na ľudskú spotrebu. Na základe odvolania žalobcu žalovaná rozhodnutím č. 359/2018 zo dňa 05.03.2018 rozhodnutie RVPS Žilina potvrdila. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca správnu žalobu, na základe ktorej Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. BA-1S/168/2019-239 zo dňa 13.07.2023 rozhodnutie žalovanej č. 359/2018 zo dňa 05.03.2018, ako aj rozhodnutie RVPS Žilina č. 12/1354/3-2017 zo dňa 13.12.2017, zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie, pričom žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania. Rozhodnutie odôvodnil neprimeranosťou výšky uloženej pokuty, ako aj povinnosťou aplikovať novú právnu úpravu zákona o potravinách, ktorá je pre žalobcu priaznivejšia.

Prvostupňové administratívne rozhodnutie

2. Po vrátení veci RVPS Žilina pokračovala v správnom konaní a dňa 29.11.2023 vydala rozhodnutie č. 12/1354/4-2017 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“ alebo „rozhodnutie prvostupňového orgánu“), ktorým žalobcu uznala zodpovedným za spáchanie správnych deliktov podľa § 28 ods. 2 písm. p) viacerými skutkami a podľa § 28 ods. 4 písm. a) zákona o potravinách v znení účinnom od 01.07.2022 a uložila mu úhrnnú pokutu vo výške 30 000,- Eur podľa § 28 ods. 4 písm. a) v spojení s ods. 9 uvedeného zákona za to, že nedodržiaval povinnosti a požiadavky na hygienu pri manipulovaní s potravinami, pri ich skladovaní a pri ich umiestňovaní na trh a opakovane umiestňoval na trh potraviny nie bezpečné, nevhodné na ľudskú spotrebu.

Druhostupňové administratívne rozhodnutie

3. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal žalobca odvolanie. Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky (ďalej ako „odvolací orgán“ alebo „žalovaná“) vydala dňa 01.02.2024 rozhodnutie č. 359/2018-3 (ďalej ako „rozhodnutie žalovanej“ alebo aj „napadnuté rozhodnutie“), ktorým zmenila prvostupňové rozhodnutie v časti výroku o výške uloženej pokuty tak, že žalobcovi podľa § 28 ods. 4 písm. a) v spojení s § 28 ods. 9 zákona č. 152/1995 Z. z. v znení účinnom od 21.07.2022 uložila pokutu vo výške 25 000,- Eur. V ostatných častiach zostal výrok rozhodnutia RVPS Žilina č. 12/1354/4-2017 zo dňa 29.11.2023 nezmenený.

4. Žalovaná v napadnutom rozhodnutí uviedla, že z dôkazov, ktoré boli zistené a získané zákonným spôsobom počas úradnej kontroly potravín dňa 10.12.2016 v prevádzkarni BILLA s. r. o., filiálka č. 301, Nešporova 30, 010 01 Žilina, bolo podľa názoru žalovanej dostatočne preukázané, že žalobca: 1) v rozpore s § 3 ods. 3, § 4 ods. 1, § 10 písm. b), § 12 ods. 1 písm. b) zákona o potravinách v znení účinnom od 01.07.2022, Prílohou II Kapitola I ods. 1, ods. 2 písm. a), c), ods. 4, Kapitola V ods. 1 písm. a), Kapitola IX ods. 3 Nariadenia (ES) č. 852/2004 a § 2 ods. 2, § 6 ods. 3, § 7 ods. 4, § 10 ods. 5 písm. a) Výnosu č. 28167/2007-OL porušil povinnosti a požiadavky na hygienu priestorov a zariadení pri umiestňovaní potravín na trh, čím naplnil všetky znaky skutkovej podstaty iného správneho deliktu podľa § 28 ods. 2 písm. p) zákon o potravinách v znení účinnom od 01.07.2022; 2) porušil povinnosť na všetkých stupňoch výroby, spracúvania a distribúcie vrátane predaja na diaľku dodržiavať požiadavky upravené zákonom o potravinách a osobitnými predpismi v zmysle § 4 ods. 1 zákona o potravinách v znení účinnom od 01.07.2022 v nadväznosti na zákaz umiestňovať na trh potraviny, ktoré nie sú bezpečné podľa § 6 ods. 5 písm. a) zákona o potravinách v znení účinnom od 01.07.2022 a článku 14 ods. 1 v spojení s ods. 2 písm. b) a ods. 5 Nariadenia (ES) č. 178/2002, a to tým, že dňa 10.12.2016 v čase výkonu úradnej kontroly potravín od 8.30 hod. do času ich stiahnutia z predaja v prevádzkarni BILLA s. r. o., filiálka č. 301, Nešporova 30, 010 01 Žilina umiestňoval na trh tri druhy čerstvého ovocia a čerstvej zeleniny, ktoré boli nevhodné na ľudskú spotrebu (hniloba a pleseň), a to jablká červené voľné, mrkva praná balená a rajčiny cherry strapcové, čím žalobca naplnil všetky znaky skutkovej podstaty iného správneho deliktu podľa § 28 ods. 4 písm. a) zákona o potravinách v znení účinnom od 01.07.2022. S poukázaním na rozhodnutie RVPS Žilina č. k.: 22/1453/2016 zo dňa 25.08.2016, ktoré sa stalo právoplatným dňa 16.09.2016 a ktorým bola žalobcovi podľa § 28 ods. 4 písm. a) v spojení s § 28 ods. 7 v tom čase účinného zákona o potravinách uložená pokuta 15 000,- Eur za opakované umiestňovanie na trh potravín nevhodných na ľudskú spotrebu – troch druhov ovocia a zeleniny (čučoriedky 125 g, slivky Plum Roysum, avokádo) z dôvodu výskytu plesne alebo hniloby a výrobku Clever obilné krúžky s medom, s prídavkom vitamínov, extrudovaný výrobok 250 g, z dôvodu cudzej vône, výraznej po oxidácii, čo bolo zistené laboratórnym vyšetrením uvedeného výrobku, v predmetnej prevádzkarni (Protokol o skúške č. 7556/2016 zo dňa 13.05.2016, vydaný VPÚ Dolný Kubín), žalovaná konštatovala, že do jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia o uložení pokuty došlo k opätovnému porušeniu povinnosti, za ktoré bola uložená pokuta podľa § 28 ods. 4 v spojení s ods. 8 zákona o potravinách v znení účinnom od 01.07.2022 (§ 28 ods. 4 v spojení s ods. 7 zákona o potravinách v znení účinnom v čase vydávania tohto rozhodnutia), čím sú splnené podmienky pre uplatnenie zvýšenej sadzby podľa § 28 ods. 9 zákona o potravinách v znení účinnom od 01.07.2022. Uvedeným konaním žalobca naplnil všetky znaky skutkovej podstaty iného správneho deliktu podľa § 28 ods. 4 písm. a) v spojení s § 28 ods. 9 zákona o potravinách v znení účinnom od 01.07.2022. Podľa názoru žalovanej bolo vyššie uvedené konanie žalobcu posúdené prvostupňovým orgánom po skutkovej a právnej stránke správne.

5. Ďalej sa podrobne zaoberala námietkami žalobcu, ktorý namietal nesplnenie podmienok pre uplatnenie sprísnenej sadzby podľa § 28 ods. 9 zákona o potravinách porušenie trestnoprávnej zásady zákazu dvojitého pričítania a neprimeranosť výšky uloženej pokuty, ktorá bola podľa žalobcu nedostatočne individualizovaná a určená v rozpore s princípom primeranosti sankcie a v rozpore s trestnoprávnou zásadou úmernosti sankcie spáchanému činu. Žalovaná uviedla, že prvostupňový správny orgán uložil žalobcovi pokutu vo výške 30 000,- Eur podľa § 28 ods. 4 písm. a) v spojení s ods. 9 zákona o potravinách v znení účinnom od 01.07.2022 za porušenie povinností a požiadaviek na hygienu pri umiestňovaní potravín na trh a za umiestňovanie na trh nebezpečných potravín, pričom z odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia je zrejmé, že RVPS Žilina pokutu určila s prihliadnutím na poľahčujúce okolnosti – nie všetky kontroly, ktoré boli u účastníka konania vykonané v období troch rokov pred kontrolou (uvedené v odôvodnení prvostupňového rozhodnutia na stranách 24 až 26), výsledky ktorej sú predmetom tohto konania, viedli k uloženiu sankcie, a tiež skutočnosť, že nebolo preukázané reálne poškodenie zdravia spotrebiteľov. Ako priťažujúcu okolnosť vyhodnotila súbeh viacerých deliktov a minulosť účastníka konania. Po preštudovaní spisového materiálu žalovaná dospela k záveru, že výška pokuty v nadväznosti na určené hľadiská nebola prvostupňovým orgánom stanovená správne. Po zohľadnení všetkých zákonných kritérií a okolností prípadu žalovaná znížila pokutu na 25 000,- Eur, ktorú odôvodnila podrobne opísanou správnu úvahou. Konštatovala, že minulosť prevádzkovateľa vyhodnotila nie ako priťažujúcu, ale ako poľahčujúcu okolnosť (prihliadajúc na vykonané kontroly bez nedostatkov). Pri určení výšky pokuty v sadzbe od 4 000,- Eur do 2 000 000,- Eur žalovaná posúdila ako poľahčujúcu okolnosť malé množstvo potravín nezodpovedajúcim určeným požiadavkám, kontroly bez nedostatkov a tiež skutočnosť, že išlo o konanie nedbanlivostné. Na druhej strane zohľadnila ako priťažujúcu okolnosť skutočnosť, že sa jednalo o súbeh dvoch deliktov, pričom nedostatky v prevádzkovej hygiene boli početné a na viacerých miestach prevádzky. Preto žalovaná určila pokutu v dolnej hranici sadzby, avšak nie na jej úplne spodnej hranici. Pri určení pokuty žalovaná zároveň zohľadnila rozhodovacia prax RVPS Žilina. Konštatovala, že predchádzajúcimi rozhodnutiami boli žalobcovi uložené pokuty za takmer identické nedostatky vo výške 10 000,- Eur určenej v sadzbe od 1 000,- Eur do 500 000,- Eur (2,0 % z najvyššej možnej pokuty), 15 000,- Eur v sadzbe od 2 000,- Eur do 1 000 000,- Eur (teda 1,5 % z najvyššej možnej pokuty). Z uvedeného je zrejmé, že predchádzajúce pokuty sa zvyšovali postupne po tom, čo nespĺnili svoj výchovný účel. Preto žalovaná dospela k záveru, že aj v tomto prípade je odôvodnené uloženie vyššej pokuty ako predchádzajúcim rozhodnutím. Pokuta 25 000,- Eur je stále v dolnej časti zákonného rozpätia. Podľa žalovanej, pokuta vo výške 25 000,- Eur nie je uložená v neprimeranej výške, plní nielen represívny, ale aj výchovný a preventívny účel, je pokutou primeranou a zároveň pokutou zodpovedajúcou zistenému protiprávnemu stavu a charakteru porušenia zákona. Uzavrela, že námietky žalobcu v odvolaní nie sú dôvodom na zrušenie pokuty.

Žaloba, žalobné body a argumentácia žalobcu

6. Žalobca vo včas podanej správnej žalobe namietal, že neboli splnené podmienky pre uplatnenie sprísnenej sadzby podľa § 28 ods. 9 zákona o potravinách. Poukázal na znenie tohto ustanovenia, pričom konštatoval, že RVPS Žilina uložila žalobcovi úhrnnú pokutu vo výške 30.000,- Eur podľa § 28 ods. 4 písm. a) v spojení s § 28 ods. 9 zákona o potravinách vzhľadom na opakované umiestňovanie na trh potravín nevhodných na ľudskú spotrebu a žalovaná toto právne vyhodnotenie potvrdila, čo žalobca považuje za nesprávne právne posúdenie. Vydaniu napadnutého rozhodnutia predchádzalo rozhodnutie RVPS Žilina zo dňa 25.08.2016, č. k. 22/1453/2-2016, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 16.09.2016 (ďalej len „rozhodnutie o uložení pokuty 15 000,- Eur“) a ktorým bola žalobcovi uložená pokuta vo výške 15 000,- Eur podľa § 28 ods. 7 zákona o potravinách, a teda nie podľa odseku 8, ako to predvída citovaný § 28 ods. 9 zákona o potravinách. Podľa žalobcu preto nie je správne, aby žalovaná a RVPS Žilina prihliadali na rozhodnutie o uložení pokuty 15 000,- Eur ako na okolnosť podmieňujúcu použitie sprísnenej sadzby pokuty podľa § 28 ods. 9 zákona o potravinách, nakoľko toto ustanovenie vyžaduje predchádzajúce uloženie pokuty podľa § 28 ods. 8 zákona o potravinách, čo splnené nebolo. Žalobca tiež uviedol, že považuje pokutu vo výške 25 000,- Eur za neprimeranú, nedostatočne individualizovanú, v rozpore s princípom primeranosti sankcie, v rozpore s trestnoprávnou zásadou úmernosti sankcie spáchanému činu a v rozpore s precedenčnou zásadou.

7. Ohľadom neúmernosti pokuty k spáchaným činom žalobca uviedol, že hygienické nedostatky, ktoré RVPS Žilina zistila a žalovaná popísala v napadnutom rozhodnutí, neboli závažného charakteru, aby ohrozovali zdravie človeka a aby ovplyvňovali kvalitu i bezpečnosť potravín. Žiaden z popísaných nedostatkov nemal vplyv na predávané potraviny. Orgány úradnej kontroly potravín opak nepreukázali,

čo je porušenie zásady materiálnej pravdy. Ďalej uviedol, že správny orgán zistil na prevádzke žalobcu „nedostatky v prevádzkovej hygiene“, a to v priestoroch príjmu potravín, pri ich skladovaní, príprave a pri manipulácii s potravinami a pri predaji potravín. Nespomína však žiaden vplyv na potraviny. Vo všetkých uvedených priestoroch sa manipuluje s balenými potravinami, t. j. zdravie spotrebiteľa nemohlo byť zistenými nedostatkami ani len hypoteticky dotknuté. V skladových priestoroch sa dokonca potraviny nachádzali v dvoch obaloch. Zistené nedostatky majú charakter prevádzkových chýb, ktoré nijak neovplyvňovali kvalitu potravín a ani nemohli mať vplyv na zdravie spotrebiteľa i jeho majetok. Kontrolou boli zistené nedostatky, ktoré majú charakter len bežných prevádzkových nedostatkov, ktoré sú ľahko odstrániteľné a najmä nijako neohrozovali zdravie spotrebiteľa. RVPS Žilina ani žalovaná negatívny vplyv nepreukázali. Tiež nepreukázali, že by sa manipulovalo s čerstvým mäsom bez toho, aby si zamestnanec žalobcu predtým dôsledne umyl a osušil ruky. Úvahy žalovanej na str. 11 napadnutého rozhodnutia sú len v rovine špekulácií. Takéto hodnotenie je však v rozpore so zásadou in dubio pro reo a zásadou materiálnej pravdy. Pri ďalších zistených nedostatkoch, spočívajúcich v umiestňovaní na trh troch druhov potravín, ktoré neboli vhodné na ľudskú spotrebu, a to jablká červené voľné, mrkva praná balená 500g a rajčiny cherry strapcové 500g, žalobca konštatoval, že identifikované nedostatky sa vzťahovali len na malé množstvo ovocia a zeleniny, pričom RVPS Žilina a ani žalovaná pri vymeriavaní výšky pokuty vôbec nezohľadnili malé množstvo dotknutých potravín, ani nebrali do úvahy, že išlo len o mizivé percento potravín s nedostatkom v porovnaní s celkovým počtom potravín umiestňovaných v danej prevádzke na trh v čase úradnej kontroly. Nedostatky spočívajúce v hnilobe dotknutého ovocia a zeleniny boli viditeľné na prvý pohľad, a teda priemerný spotrebiteľ sa s nimi ľahko oboznámi a takéto potraviny si nezakúpi, čo svedčí o nulovom riziku ohrozenia spotrebiteľa a neprimeranosti vymeranej pokuty. Konštatoval tiež, že celková cena potravín nevhodných na ľudskú spotrebu predstavuje 6,51 Eur. Podľa žalobcu výška pokuty nekorešponduje so škodou, ktorú žalobca spôsobil, ani nereflektuje skutočnosť, že išlo len o potenciálne následky. Prístup orgánov úradnej kontroly potravín pri vymeriavaní výšky pokuty nezohľadňuje materiálny korektív / nebezpečnosť protiprávneho konania, reálne následky na život a zdravie spotrebiteľov, argumentujú len všeobecnou preventívnou funkciou potravinového práva, čo nestačí na odôvodnenie uloženia tak vysokej pokuty ako bola vymeraná v posudzovanom prípade.

8. Žalobca ďalej namietal neúmernosť pokuty k majetkovým pomerom filiálky. V napadnutom rozhodnutí podľa neho úplne absentuje správna úvaha žalovaného ohľadom hodnotenia majetkovej sféry jednotlivej filiálky žalobcu a či výchovnú, represívnu funkciu nebolo možné dosiahnuť uložením nižšej sankcie v súlade so zásadou primeranosti zásahu do základného práva vlastníť majetok. Podľa žalobcu je vymeranie pokuty vo výške 25 000,- Eur tvrdo represívne. Tiež uviedol, že vzhľadom na špecifický systém ukladania sankcií orgánmi úradnej kontroly potravín, uplatňovaný na regionálnom princípe, ukladaná sankcia by mala zohľadňovať majetkové pomery dotknutej prevádzkarne. Poukázal na to, že v roku 2022 žalobca dosiahol zisk vo výške približne 10 128 000,- Eur, pričom žalobca prevádzkoval 160 filiállok, a teda priemerný mesačný zisk jednej filiálky predstavuje čiastku približne 5 275,- Eur. Výška uloženej pokuty je tak podľa neho na úrovni 5-násobku mesačného zisku filiálky. Konštatoval, že dôkazom prístupu, že je podceňovaný kumulatívny účinok pokút, je aj prehľad pokút, ktoré boli uložené žalobcovi zo strany regionálnych veterinárnych a potravinových správ na Slovensku. V roku 2022 mu boli uložené pokuty v celkovej výške 1 334 000,- Eur a v roku 2023 vo výške 547 800,- Eur. Následne uvádzal porovnanie pokút uložených žalobcovi s pokutami uloženými inému subjektu (COOP Jednota).

9. Žalobca má tiež za to, že výška uloženej pokuty je v rozpore s precedenčnou zásadou, resp. so zásadou legitímnych očakávaní, čo tiež podľa neho znamená, že vymeraná pokuta nie je úmerná sankcionovanému protiprávnemu konaniu. Poukázal na rozhodnutia RVPS Košice – mesto RVPS Martin, ktoré za obdobné protiprávne konanie uložili spoločnosti COOP Jednota Michalovce pokutu 1 700,- Eur a COOP Jednota Martin pokutu 2 000,- Eur. Ďalej poukázal na rozhodnutia príslušných RVPS, ktoré uložili žalobcovi za obdobné protiprávne konanie na iných filiálkach pokuty vo výške 1 800,- Eur, 5 000,- Eur, 6 000,- Eur a 8 000,- Eur. Žalobca ďalej poukázal na neúmernosť vymeranej sankcie aj z pohľadu pokuty, ktorá by mu za rovnaké protiprávne konanie bola uložená podľa zákona č. 491/2001 Z. z. o organizovaní trhu s vybranými poľnohospodárskymi výrobkami (ďalej len „zákon č. 491/2001 Z. z.“), na základe ktorého by mu za rovnaké protiprávne konanie (ponúkanie nevhodného ovocia a zeleniny), majúce voči spotrebiteľom rovnaké potenciálne účinky, bola vymeraná pokuta maximálne vo výške 16 597,- Eur. Ďalej poukázal na to, že za závažnejšie konanie, a to protiprávne konanie v súvislosti s prítomnosťou hlodavcov mu bola v minulosti uložená rádovo nižšia pokuta vo výške 20 000,- Eur, a to rozhodnutím RVPS Žiar nad Hronom č. 2716/2018/148/2019 zo dňa 17.01.2019,

potvrdeným rozhodnutím žalovanej o odvolaní č. 495-1/2019 zo dňa 16.09.2020 v súvislosti so zistenou prítomnosťou hlodavcov a zasiahnutým značným množstvom potravín na filiálke v Banskej Štiavnici. Dôvodil, že v prípade filiálky v Banskej Štiavnici, ktorý RVPS Žiar nad Hronom vyriešila pokutou vo výške 20 000,- Eur, bolo dotknutých až 2 644 kusov potravín. Obdobne bola žalobcovi uložená pokuta vo výške 20 000,- Eur v súvislosti s umiestňovaním na trh potravín poškodených hlodavcami a ich trusom rozhodnutím RVPS Rimavská Sobota č. 681/2023-420 zo dňa 27.06.2023.

10. Podľa žalobcu tiež napádané prvostupňové rozhodnutie ako aj rozhodnutie žalovanej nie sú dostatočne odôvodnené, nakoľko z nich nie je preskúmateľné, aký vplyv mali jednotlivé kritériá určené v § 28 ods. 10 zákona o potravinách na výšku vymeranej pokuty. V napadnutom rozhodnutí chýba popis jednotlivých úvah, myšlienkových pochodov žalovanej, na základe ktorých dospela k vymeraniu pokuty práve vo výške 25.000,- Eur za menšie hygienické nedostatky a umiestňovanie na trh troch druhov potravín nevhodných na ľudskú spotrebu. Rozhodnutie žalovanej je preto nepreskúmateľné v časti odôvodnenia výšky uloženej pokuty. Rovnaké defekty vykazuje podľa neho aj prvostupňové rozhodnutie. Z odôvodnenia rozhodnutia žalovanej tiež nie je zrejmé, prečo žalovaný znížil pokutu len o 5 000,- Eur. Porovnal tiež ukladanie sankcií podľa zákona o potravinách a ukladanie sankcií zo strany Protimonopolného úradu SR (ďalej len „PÚ SR“).

11. Žalobca tiež navrhol uplatnenie sankčnej moderácie a navrhol znížiť uloženú pokutu na sumu 5 000,- Eur, pričom poukázal na ním uvedené dôvody neprimeranosti výšky uloženej pokuty a jej nedostatočné odôvodnenie, berúc do úvahy to, aby pokuta bola úmerná sankcionovaným skutkom a zohľadňovala rozhodovaciu činnosť orgánov úradnej kontroly potravín v obdobných prípadoch.

Vyjadrenie žalovanej k žalobe

12. Žalovaná vo vyjadrení k žalobe podrobne opísala skutkový stav veci a vyjadrila sa k námietkam žalobcu, ktorý namietal neúmernosť pokuty, pričom zotrvala na svojom názore, prezentovanom v odôvodnení napadnutého rozhodnutia. K námietke, že neboli splnené podmienky pre uplatnenie sprísnenej sadzby podľa § 28 ods. 9 zákona o potravinách žalovaná uviedla, že od vykonania úradnej kontroly dňa 10.12.2016 došlo k viacerým zmenám právnej úpravy – novelizáciám zákona o potravinách, pričom k podstatnej zmene, ktorá má zásadný vplyv na toto konanie, došlo dňom 01.07.2022, kedy nadobudol účinnosť zákon č. 211/2022 Z. z., prijatím ktorého zákonodarca už nestanovuje minimálnu dolnú hranicu sadzby vo výške 1 000 000,- Eur za opakované porušenie povinností v období jedného roka, za ktoré bola uložená pokuta podľa § 28 ods. 4 v spojení s § 28 ods. 7 zákona o potravinách účinného v čase spáchania správneho deliktu. Správne orgány v čase vydávania prvostupňového a druhostupňového rozhodnutia postupovali podľa zákona o potravinách v znení účinnom od 01. 07. 2022 (§ 31ai zákona o potravinách Prechodné ustanovenie k úprave účinnej od 1. júla 2022) a vzhľadom na novú právnu úpravu pokutu stanovili v sadzbe od 4 000,- Eur do 2 000 000,- Eur. Ďalej poukázala na znenie právnej úpravy v čase spáchania správnych deliktov (až do 30.06.2022) a právnu úpravu, ktorou boli správne orgány povinné sa v čase vydávania rozhodnutí riadiť (účinná od 01. 07. 2022). Ďalej uviedla, že rozhodnutím RVPS Žilina č. k.: 22/1453/2016 zo dňa 25. 08. 2016 (právoplatné dňa 16. 09. 2016) bola žalobcovi podľa § 28 ods. 4 písm. a) v spojení s § 28 ods. 7 v tom čase účinného zákona o potravinách uložená pokuta 15 000,- Eur za opakované umiestňovanie na trh potravín nevhodných na ľudskú spotrebu (aj troch druhov ovocia a zeleniny). Do jedného roka od právoplatnosti tohto rozhodnutia bolo v prevádzke BILLA s. r. o., filiálka č. 301, Nešporova 30, 010 01 Žilina (dňa 10.12.2016) zistené, že opätovne umiestňoval na trh potraviny (tri druhy ovocia a zeleniny) nevhodné na ľudskú spotrebu, preto podľa žalovanej správne orgány postupovali správne, keď preskúmanými rozhodnutiami uložili žalobcovi za postupné dvojnásobne opakované porušenie tej istej povinnosti pokutu podľa § 28 ods. 4 písm. a) v spojení s § 28 ods. 9 zákona o potravinách v znení účinnom od 01.07.2022.

13. Ohľadom námietok žalobcu o neúmernosti pokuty k spáchaným činom žalovaná uviedla, že s nimi nesúhlasí a zdôraznila, že potravinové právo je budované na preventívnej zásade, ktorá znamená, že prevádzkovatelia potravinárskych podnikov si pri vykonávaní podnikateľskej činnosti musia počínať tak, aby záujmy a zdravie spotrebiteľa neboli ohrozené alebo poškodené. Tvrdenia žalobcu, ktorými obhajuje neplnenie si povinností určené potravinovým právom, sú účelové, so snahou bagatelizovať zistené protiprávne konanie. Žalobca žiada ako poľahčujúcu okolnosť zohľadniť skutočnosť, že nedostatky v prevádzkovej hygiene preukázateľne neovplyvnili kvalitu a bezpečnosť potravín, neohrozili alebo nepoškodili zdravie spotrebiteľa. Žalovaná konštatovala, že pre kvalifikáciu tohto konania a jeho

zaradenie pod skutkovú podstatu iného správneho deliktu podľa § 28 ods. 2 písm. p) zákona o potravinách sa takéto následky nevyžadujú. Pokiaľ by k nim došlo, konanie žalobcu by bolo posudzované omnoho prísnejšie a zaradené pod závažnejšie skutkové podstaty (§ 28 ods. 4 písm. a), h) zákona o potravinách). K tvrdeniu, že išlo o bežné prevádzkové nedostatky, ktoré sú ľahko odstrániteľné, žalovaná uviedla, že hygienické nedostatky zistené počas kontroly boli rozsiahle a vyskytovali sa na rôznych miestach prevádzky (v skladových aj predajných častiach). K tvrdeniu, že správne orgány nepreukázali, že pred manipuláciou s čerstvým mäsom si zamestnanec ruky neumyl a neosušíl, prostriedky na umývanie a osušenie rúk sa minuli krátko pred kontrolou, žalovaná uviedla, že tieto skutočnosti správne orgány ani preukazovať nemuseli. Ďalej konštatovala, že správne orgány sú povinné pri výške pokuty zohľadňovať všetky vymedzené kritériá a všetky tieto kritériá majú rovnakú váhu. Hodnota potravín nezodpovedajúcich určeným zákonným požiadavkám, v tomto prípade troch druhov ovocia a zeleniny, nie je teda rozhodujúcim hľadiskom, ktoré má byť pri určení výšky pokuty zohľadnené. V každom prípade však môže ovplyvniť výšku pokuty ako poľahčujúca alebo priťažujúca okolnosť. Obhajovanie protiprávneho umiestňovania na trh ovocia a zeleniny tvrdením, že nedostatky v hnilobe boli viditeľné, čo znamená, že sa priemerný spotrebiteľ s nimi ľahko oboznámi a takéto potraviny si nezakúpi, čo svedčí o nulovom riziku pre spotrebiteľa, je podľa žalovanej neakceptovateľné. Je neprijateľné prenášať zodpovednosť za kúpu nebezpečných potravín na samotného spotrebiteľa.

14. K majetkovým pomerom žalobcu žalovaná uviedla, že zo žalobcom citovaného nálezu Ústavného súdu Českej republiky, č. PL ÚS 52/13 zo dňa 09.09.2014 nemožno v žiadnom prípade vyvodiť záver, že v prípade ukladania sankcií podnikateľom, vykonávajúcim podnikateľskú činnosť vo viacerých prevádzkach, je potrebné zohľadniť zisk tej-ktorej prevádzkarne a nie celkový zisk/majetkové pomery podnikateľa. Zdôraznila, že zákon o potravinách pri určení výšky pokuty nedefinuje kritérium „majetkové pomery kontrolovanej prevádzkarni“, a tiež, že účastníkom správneho konania je BILLA s. r. o., Bajkalská 19/A, 821 02 Bratislava, IČO: 31 347 037, a nie prevádzkareň, v ktorej boli úradné kontroly potravín vykonané. Za plnenie povinností na úseku potravinového práva zodpovedá tento subjekt vykonávajúci podnikateľskú činnosť na celom území Slovenskej republiky v množstve prevádzok, ktoré sa podieľajú na tvorbe jeho podnikateľského zisku (straty). Za plnenie svojich záväzkov ručí (zodpovedá) celým svojím majetkom. Konštatovala tiež, že žalobca neuviedol žiadne informácie, ktoré by preukazovali, že uložená pokuta môže mať zásadný vplyv na jeho podnikanie. Zdôraznila, že žalobca neposkytol ucelenú informáciu o svojich majetkových pomeroch. Uviedla tiež, že orgány úradnej kontroly potravín ukladajú opatrenia za účelom odstránenia zistených nedostatkov, teda za účelom zosúladenia stavu konkrétnej prevádzky s požiadavkami právnych predpisov a tieto opatrenia nemajú teda v žiadnom prípade charakter sankcií. Tiež zdôraznila, že správne orgány sú povinné pri určení výšky pokuty zohľadňovať aj to, akú povahu a význam má subjekt, ktorému je pokuta ukladaná.

15. S námietkou ohľadom rozporu výšky uloženej pokuty s precedenčnou zásadou/zásadou legitímnych očakávaní, žalovaná nesúhlasila. Zdôraznila, že hoci účastníci správneho konania oprávnené predpokladajú, že o ich veci bude rozhodnuté obdobne ako vo veci skutkovo a právne podobnej, neznamená to, že bude rozhodnuté identicky. Je totiž malý predpoklad, že okolnosti, ktoré v rámci správnej úvahy majú vplyv na individualizáciu uloženej sankcie, budú totožné. Poukázala na rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky v rozsudku z 28. marca 2024 sp. zn. 1Stk/18/2022. Žalobcom uvádzané výšky pokút za predaj ovocia a zeleniny nesplňajúcich požiadavky obchodných noriem ukladané podľa zákona č. 491/2011 Z. z. o organizácii trhu s vybranými poľnohospodárskymi výrobkami v znení neskorších predpisov, sú podľa žalovanej pre posudzovanú vec irelevantné, keďže okrem iného sú ukladané v iných sadzbách - od 331 eur do 16 596 eur (v prejednávanej veci v sadzbe od 4 000 eur do 2 000 000 eur). Žalovaná tiež uviedla, že žalobca účelovo poukazuje na rozhodnutia, ktorými mu boli uložené nižšie sankcie zo strany iných RVPS, avšak orgánmi úradnej kontroly potravín sú v podobných prípadoch ukladané prevádzkovateľom (aj samotnému žalobcovi) porovnateľné, aj vyššie pokuty za umiestňovanie na trh potravín nie bezpečných (samozrejme po zohľadnení všetkých hľadísk uvedených v § 28 ods. 10 zákona o potravinách), čo však tak isto nemôže ovplyvniť rozhodovanie jednotlivých správnych orgánov v konkrétnej veci.

16. Ohľadom tvrdenia žalobcu, že výška pokuty nie je dostatočne odôvodnená, z rozhodnutia správneho orgánu nie je zrejmé, aký vplyv mali jednotlivé kritériá určené v § 28 od. 10 zákona o potravinách na výšku vymeranej pokuty a poukazovaniu na rozhodnutie iného orgánu štátnej správy - PÚ SR, ktorého odôvodnenie výšky pokuty považuje za transparentné, presvedčivé a overiteľné, žalovaná uviedla, že vzhľadom na záujem chránený potravinovým právom (ochrana zdravia ľudí a ochrana spotrebiteľa na

trhu potravín), nemožno judikatúru súdov, ktorá sa týka kontrol vykonávaných PÚ SR, aplikovať aj na potravinové právo, nakoľko PÚ SR vykonáva kontroly za účelom ochrany hospodárskej súťaže, teda sa nejedná o preventívnu ochranu života ľudí. Taktiež kontroly vykonávané týmto orgánom sa riadia osobitným predpisom a nakoľko úradná kontrola potravín má komplexnú úpravu v zákone o potravinách a nariadení (ES) - do 13. 12. 2019 Nariadenie (ES) č. 882/2004, od 14. 12. 2019 Nariadenie (EÚ) č. 2017/625 - nie je v tomto prípade prípustné použitie analógie. K uvedenému záveru dospel aj Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 792/2016 z 9. mája 2017. Žalovaná tiež uviedla, že systém sankcií podľa oboch zákonov je odlišný. V súvislosti s tvrdením žalobcu o nedostatočnom odôvodnení výšky pokuty žalovaná uviedla, že posúdila všetky okolnosti prejednávanej veci, vyhodnotila námietky odvolateľa (aj námietky týkajúce sa spôsobu určenia a výška pokuty prvostupňovým správny orgánom), zaoberala sa každým hľadiskom, ktoré je potrebné pri určení výška pokuty zohľadňovať a určila pokutu v dolnej časti zákonného rozpätia. Správna úvaha bola v tejto súvislosti podrobne a zrozumiteľne v napadnutom rozhodnutí popísaná.

Replika žalobcu k vyjadreniu žalovaného

17. Žalobca v replike zotrval na tvrdeniach uvádzaných v správnej žalobe, pričom k návrhu na sankčnú moderáciu doplnil, že suma 5.000,- Eur by spĺňala potrebné atribúty primeranosti, prevencie i represie, nakoľko reflektuje nasledovné úvahy:

- vzhľadom na použitú sprísnenú sadzbu jej použitím bude reflektovaná opakovanosť protiprávneho konania a skutočnosť, že umiestňovanie na trh potravín nevhodných na ľudský konzum je zaradené medzi najzávažnejšie delikty (aplikovaný § 28 ods. 4 zákona o potravinách),
- išlo len o malý rozsah (len tri druhy) potravín nevhodných na ľudský konzum, ktorých nedostatky boli ľahko pozorovateľné, v dôsledku čoho bolo pre spotrebiteľa riziko nižšie, čo odôvodňuje uloženie pokuty blízko úrovne spodnej hranice sadzby,
- zároveň však nie je možné uložiť pokutu na úplne spodnej hranici a je potrebné zohľadniť prirážajúcu okolnosť – spáchanie ďalšieho deliktu v podobe hygienických nedostatkov, ktoré však nemali vplyv na potraviny,
- výška pokuty je dostatočne citelná v majetkovej sfére žalobcu, nakoľko zodpovedá takmer priemernému mesačnému zisku filiálky.

18. Žalovaná oprávnenie podať dupliku k replike žalobcu nevyužila.

Posúdenie opodstatnenosti žaloby - podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov súdom

19. Správny súd v Banskej Bystrici vecne príslušný podľa § 10 SSP a miestne príslušný podľa § 13 ods. 1 SSP preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovanej ako aj prvostupňového orgánu verejnej správy, vrátane konania, ktoré ich vydaniu predchádzalo, pričom dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

20. Správny súd vec prejednal v súlade s § 107 ods. 2 SSP bez nariadenia pojednávania, pretože žalobca v žalobe o nariadenie pojednávania nepožiadala a žalovaná tiež o nariadenie pojednávania nežiadala. Nariadenie pojednávania nebolo potrebné ani z iných dôvodov podľa § 107 ods. 1 SSP. Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku bolo zverejnené na úradnej tabuli tunajšieho správneho súdu dňa 10.07.2025. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 20.08.2025 (§ 137 ods. 3 SSP).

21. Podľa § 28 ods. 2 písm. p) zákona o potravinách znení účinnom od 01. 07. 2022; orgán úradnej kontroly potravín uloží právnickej osobe alebo fyzickej osobe - podnikateľovi pokutu od 100 eur do 100 000 eur, ak v rozpore s týmto zákonom alebo osobitnými predpismi porušuje zásady správnej výrobných praxe, povinnosti a požiadavky na hygienu výroby potravín, manipulovania s nimi a pri ich umiestňovaní na trh.

22. Podľa § 28 ods. 4 písm. a) zákona o potravinách v znení platnom v čase spáchania správneho deliktu; orgán úradnej kontroly potravín uloží právnickej osobe alebo fyzickej osobe podnikateľovi pokutu od 1 000 eur do 500 000 eur, ak v rozpore s týmto zákonom alebo osobitnými predpismi vyrába alebo umiestňuje na trh potraviny, ktoré nie sú bezpečné, sú zdraviu škodlivé a nevhodné na ľudskú spotrebu alebo sú skazené.

23. Podľa § 28 ods. 6 zákona o potravinách v znení platnom v čase spáchania správneho deliktu; ak do jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty dôjde k opätovnému porušeniu tých istých povinností, za ktoré bola pokuta uložená podľa odsekov 1 až 3, orgán úradnej kontroly potravín uloží pokutu až do dvojnásobku výšky súm uvedených v odsekoch 1 až 3.

24. Podľa § 28 ods. 7 zákona o potravinách v znení platnom v čase spáchania správneho deliktu; ak do jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty dôjde k opakovanému porušeniu tých istých povinností, za ktoré bola uložená pokuta podľa odseku 4, orgán úradnej kontroly potravín uloží pokutu až do dvojnásobku sadzby pokuty podľa odseku 4.

25. Podľa § 28 ods. 8 zákona o potravinách v znení platnom v čase spáchania správneho deliktu; ak do jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty dôjde k opakovanému porušeniu povinností, za ktoré bola uložená pokuta podľa odseku 7, orgán úradnej kontroly potravín uloží pokutu od 1 000 000 eur do 5 000 000 eur.

26. Podľa § 28 ods. 9 zákona o potravinách v znení platnom v čase spáchania správneho deliktu; orgán úradnej kontroly potravín pri určení výšky pokuty prihliada na závažnosť, trvanie, následky protiprávneho konania, minulosť prevádzkovateľa a na to, či ide o opakované protiprávne konanie.

27. Podľa § 28 ods. 7 zákona o potravinách v znení zákona č. 211/2022 Z. z. platnom od 01.07.2022; ak do jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty dôjde k opätovnému porušeniu tých istých povinností, za ktoré bola pokuta uložená podľa odsekov 1 až 3, orgán úradnej kontroly potravín uloží pokutu až do dvojnásobku výšky súm uvedených v odsekoch 1 až 3.

28. Podľa § 28 ods. 8 zákona o potravinách v znení zákona č. 211/2022 Z. z. platnom od 01.07.2022; ak do jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty dôjde k opakovanému porušeniu tých istých povinností, za ktoré bola uložená pokuta podľa odseku 4, orgán úradnej kontroly potravín uloží pokutu až do dvojnásobku sadzby pokuty podľa odseku 4.

29. Podľa § 28 ods. 9 zákona o potravinách v znení zákona č. 211/2022 Z. z. platnom od 01.07.2022; ak do jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty dôjde k opakovanému porušeniu povinností, za ktoré bola uložená pokuta podľa odseku 8, orgán úradnej kontroly potravín uloží pokutu až do štvornásobku sadzby pokuty podľa odseku 4.

30. Podľa § 28 ods. 10 zákona o potravinách v platnom znení; orgán úradnej kontroly potravín pri určení výšky pokuty prihliada na závažnosť, trvanie, následky protiprávneho konania, minulosť prevádzkovateľa (24b) a na to, či ide o opakované protiprávne konanie. Ak sa prevádzkovateľ dopustí podvodných alebo klamlivých praktík, (25) orgán úradnej kontroly potravín pri určení výšky pokuty prihliada aj na hospodársku výhodu, ktorú mohol prevádzkovateľ protiprávnym konaním získať. 25a

31. Podľa § 31ai ods. 1 zákona o potravinách v platnom znení; Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. júla 2022; konanie o uložení pokuty podľa § 28 a 29, ktoré sa začalo a právoplatne neskončilo do 30. júna 2022 sa dokončí podľa tohto zákona v znení účinnom od 1. júla 2022.

32. Predmetom súdneho prieskumu v tejto veci je rozhodnutie žalovanej, ktorým zmenila rozhodnutie prvostupňového orgánu o uložení pokuty vo výške 30 000,- Eur tak, že žalobcovi podľa § 28 ods. 4 písm. a) zákona o potravinách v znení účinnom od 01.07.2022 uložila úhrnnú pokutu vo výške 25 000,- Eur. V ostatných častiach zostal výrok prvostupňového rozhodnutia nezmenený.

33. Správny súd v prvom rade poukazuje na skutočnosť, že žalobca v správnej žalobe nenamietal ani nerozporoval skutkové zistenia a závery prvostupňového orgánu a žalovanej, čo sa týka zistení porušenia zákona o potravinách pri vykonaných kontrolách v prevádzke žalobcu, ani právnu kvalifikáciu týchto skutkov. Žalobca v podanej žalobe predovšetkým namietal výšku uloženej pokuty, ktorá bola podľa jeho názoru v rozpore so zásadou primeranosti a individualizácie sankcie a vzhľadom na okolnosti daného prípadu aj zjavne neprimeraná. Súdny prieskum napadnutého rozhodnutia preto správny súd zameral na posúdenie splnenia zákonných podmienok na uloženie pokuty ako aj, či žalovaná nevybočila v rámci svojej správnej úvahy z medzí a hľadísk stanovených právnymi predpismi, pričom správny súd konštatuje, že takáto situácia v posudzovanom prípade nenastala. Správny súd sa stotožnil so závermi

žalovanej, uvedenými v napadnutom rozhodnutí, a výšku pokuty uloženej žalobcovi považoval vzhľadom na okolnosti veci za súladnú s právnymi predpismi a uloženú v primeranej výške.

34. Žalobca namietal neúmernosť pokuty s poukázaním na to, že neboli splnené podmienky pre uplatnenie sprísnenej sadzby podľa § 28 ods. 9 zákona o potravinách. Poukázal na znenie tohto ustanovenia (v znení od 01.07.2022), ktoré pri sprísnení sadzby poukazuje na uloženie pokuty podľa ods. 8 tohto ustanovenia, avšak vydaniu napadnutého rozhodnutia predchádzalo rozhodnutie o uložení pokuty 15 000,- Eur, ktorým bola žalobcovi uložená pokuta vo výške 15.000,- Eur podľa § 28 ods. 7 zákona o potravinách, a teda nie podľa odseku 8, ako to predvída § 28 ods. 9 zákona o potravinách. Správny súd má za to, že táto námietka žalobcu nie je dôvodná. Je potrebné poukázať na to, že od vykonania úradnej kontroly dňa 10.12.2016 došlo k viacerým zmenám právnej úpravy zákona o potravinách, pričom k podstatnej zmene, ktorá má zásadný vplyv na toto konanie, došlo dňom 01.07.2022, kedy nadobudol účinnosť zákon č. 211/2022 Z. z.. Podstatnou zmenou bolo, že od účinnosti tejto novely už nie je stanovená minimálna dolná hranica sadzby vo výške 1 000 000,- Eur za opakované porušenie povinností v období jedného roka, za ktoré bola uložená pokuta podľa § 28 ods. 4 v spojení s § 28 ods. 7 zákona o potravinách účinného v čase spáchania správneho deliktu, a teda ide o priaznivejšiu právnu úpravu pre žalobcu. Prvostupňový orgán ako aj žalovaná preto správne postupovali pri vydaní napadnutých rozhodnutí podľa zákona o potravinách v znení účinnom od 01.07.2022 (čo stanovuje § 31a zákona o potravinách ako Prechodné ustanovenie k úprave účinnej od 1. júla 2022).

35. Ďalej je potrebné poukázať na znenie ustanovenia § 28 v čase spáchania správnych deliktov, ktoré boli zistené úradnou kontrolou dňa 10.12.2016 (znenie účinné až do 30.06.2022). V čase spáchania predmetných správnych deliktov:

Podľa § 28 ods. 4 písm. a) zákona o potravinách - Orgán úradnej kontroly potravín uloží právnickej osobe alebo fyzickej osobe - podnikateľovi pokutu od 1000 eur do 500 000 eur, ak v rozpore s týmto zákonom alebo osobitnými predpismi vyrába alebo umiestňuje na trh potraviny, ktoré nie sú bezpečné, sú zdraviu škodlivé a nevhodné na ľudskú spotrebu alebo sú skazené.

Podľa § 28 ods. 7 zákona o potravinách – ak do jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty dôjde k opakovanému porušeniu povinností, za ktoré bola pokuta uložená podľa odseku 4, orgán úradnej kontroly potravín uloží pokutu až do dvojnásobku sadzby pokuty podľa odseku 4.

Podľa § 28 ods. 8 zákona o potravinách – ak do jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty dôjde k opakovanému porušeniu povinností, za ktoré bola pokuta uložená podľa odseku 7, orgán úradnej kontroly potravín uloží pokutu od 1 000 000 eur do 5 000 000 eur.

Oproti tomu, právna úprava uvedených odsekov ustanovenia § 28 zákona o potravinách, ktorou boli správne orgány povinné sa v čase vydávania rozhodnutí riadiť (účinná od 01.07.2022) a ktoré správne aplikovali na predmetnú vec, znie tak, že:

Podľa § 28 ods. 4 písm. a) zákona o potravinách - Orgán úradnej kontroly potravín uloží právnickej osobe alebo fyzickej osobe - podnikateľovi pokutu od 1000 eur do 500 000 eur, ak v rozpore s týmto zákonom alebo osobitnými predpismi vyrába alebo umiestňuje na trh potraviny, ktoré nie sú bezpečné, sú zdraviu škodlivé a nevhodné na ľudskú spotrebu alebo sú skazené.

Podľa § 28 ods. 8 zákona o potravinách – ak do jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty dôjde k opakovanému porušeniu povinností, za ktoré bola pokuta uložená podľa odseku 4, orgán úradnej kontroly potravín uloží pokutu až do dvojnásobku sadzby pokuty podľa odseku 4.

Podľa § 28 ods. 9 zákona o potravinách – ak do jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty dôjde k opakovanému porušeniu povinností, za ktoré bola uložená pokuta podľa odseku 8, orgán úradnej kontroly potravín uloží pokutu až do štvornásobku sadzby pokuty podľa odseku 4.

36. Porovnaním znenia odsekov 7, 8 a 9 ustanovenia § 28 v čase vykonania úradnej kontroly a zistenia porušenia povinností žalobcu a v čase rozhodovania správnych orgánov je zrejmé, že novelou účinnou od 01.07.2022 boli ustanovenia § 28 ods. 7 a 8 zákona o potravinách v znení do 30.06.2022 posunuté do ustanovení § 28 ods. 8 a 9 zákona o potravinách v znení od 01.07.2022. V uvedených ustanoveniach sa totiž jedná o recidívu porušenia povinností, za ktoré už bola páchatelovi uložená pokuta podľa § 28 ods. 4 zákona o potravinách, a to v prvom prípade (ods. 7 v znení do 30.06.2022 a ods. 8 v znení od 01.07.2022), pokiaľ dôjde k opakovanému porušeniu povinností, za ktoré už raz bola uložená pokuta podľa § 28 ods. 4, uloží sa pokuta až do dvojnásobku sadzby pokuty podľa odseku 4. Pokiaľ napriek tomu

dôjde k ďalšiemu opakovanému porušeniu povinností, za ktoré bola uložená pokuta v zmysle uvedených ustanovení do výšky dvojnásobku sadzby pokuty podľa odseku 4, orgán úradnej kontroly potravín uloží pokutu v zmysle ods. 8 v znení do 30.06.2022 a ods. 8 v znení od 01.07.2022. Správny súd má za to, že účelom týchto ustanovení je sankcionovanie opakovaného porušenia povinností, za ktoré bola uložená pokuta podľa § 28 ods. 4, a to pri prvom (1. recidíva) a ďalšom (2. recidíva) porušení povinností, za ktoré už bola uložená pokuta, čo bolo podľa správneho súdu aj účelom, ktorý zákonodarca sledoval zavedením právnej úpravy opakovanosti vymedzeného protiprávneho konania, a to v prípade závažnejších skutkov uvedených v § 28 ods. 4 postihovať 1. aj 2. recidívu tak, že prvá recidíva sa postihuje do jedného roka zdvojnásobením základnej sadzby a druhá (ďalšia) sa postihuje do jedného roka od predchádzajúcej v rámci štvornásobku základnej sadzby (do 30.06.2022 v rámci sadzby od 1 000 000,- Eur do 5 000 000,- Eur). Správny súd poukazuje na rozhodnutie RVPS Žilina č. k.: 22/1453/2016 zo dňa 25.08.2016, právoplatné dňa 16.09.2016, ktorým už bola v predchádzajúcom období žalobcovi podľa § 28 ods. 4 písm. a) v spojení s § 28 ods. 7 v tom čase účinného zákona o potravinách uložená pokuta 15 000,- Eur za to, že opakovane umiestňoval na trh potraviny nie bezpečné - nevhodné na ľudskú spotrebu, po tom, čo už bol za takéto konanie postihnutý rozhodnutím RVPS Žilina č. k. 17/1224/Ro2015, právoplatným dňa 24.07.2015, ktorým mu bola uložená sankcia podľa § 28 ods. 4 písm. a) zákona o potravinách účinného v rozhodnom čase vo výške 10 000,- Eur. Z uvedeného vyplýva, že žalobca už bol sankcionovaný podľa § 28 ods. 4 zákona o potravinách a v rámci 1. recidívy aj podľa § 28 ods. 7 zákona o potravinách (účinnom v danom čase). Preto, pokiaľ dňa 10.12.2026 boli u žalobcu úradnou kontrolou opakovane zistené rovnaké nedostatky, za ktoré už bol sankcionovaný v rámci 1. recidívy do jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty (rozhodnutie RVPS Žilina č. k.: 22/1453/2016 zo dňa 25.08.2016, právoplatné dňa 16.09.2016), je na mieste použiť ustanovenie účinné pre toto konanie, t. j. v znení účinnom od 01.07.2022, a teda sankcionovať žalobcu za 2. recidívu podľa § 28 ods. 9 zákona o potravinách až do štvornásobku sadzby pokuty podľa odseku 4, čo v danom prípade znamená rozmedzie od 4 000,- Eur do 2 000 000,- Eur. Správne orgány preto postupovali správne, keď napadnutými rozhodnutiami uložili žalobcovi za postupné dvojnásobne opakované porušenie tej istej povinnosti pokutu podľa § 28 ods. 4 písm. a) v spojení s § 28 ods. 9 zákona o potravinách v znení účinnom od 01.07.2022.

37. Správny súd zdôrazňuje, že v rámci požiadavky preskúmateľnosti odôvodnenia rozhodnutia orgánu verejnej správy v časti uloženej sankcie, je nevyhnutné, aby orgán verejnej správy, vyvodzujúci zodpovednosť za správny delikt, uviedol riadnu argumentáciu ako minulosť prevádzkovateľa vyhodnotil, ktoré správne delikty, za ktoré bola uložená sankcia v minulosti, zbral do úvahy, ako ovplyvnili výšku uloženej sankcie, a prečo na tieto prihliadal. Uvedené je potrebné najmä za účelom vyhodnotenia primeranosti uloženej výšky pokuty vo vzťahu k spáchanému správne deliktu. Podľa správneho súdu žalovaná v napadnutom rozhodnutí túto podmienku splnila a minulosť žalobcu vo vzťahu k určení výšky pokuty riadne odôvodnila (vyhodnotila ju ako poľahčujúcu okolnosť, prihliadajúc na vykonané kontroly bez nedostatkov). Navyše, žalovaná v napadnutom rozhodnutí poukázala na rozdiel medzi opakovanosťou konania a minulosťou žalobcu a podrobne opísala, čo ohľadne danej prevádzkarne zistila.

38. Žalobca tiež považoval uloženú pokutu za neprimeranú aj z hľadiska majetkových pomerov dotknutej prevádzkarne žalobcu, avšak žalobca neuviedol žiadne informácie, ktoré by preukazovali, že uložená pokuta môže mať zásadný vplyv na jeho podnikanie. Naopak, údaje ktoré poskytol a z ktorých vyplýva, že za rok 2022 dosiahol zisk vo výške 10 128 000,- Eur, preukazuje, že zaplatenie sankcie vo výške 25 000,- Eur jeho podnikateľskú činnosť nemôže ohroziť. Zároveň nemožno chápať túto pokutu ako likvidačnú. Žalobca uvedené nijakým spôsobom nepreukázal.

39. Ohľadom námietky žalobcu, že výška uloženej pokuty je v rozpore s precedenčnou zásadou, resp. zásadou legitímnych očakávaní, správny súd uvádza, že ani túto nevyhodnotil ako dôvodnú. Rozhodnutia, na ktoré poukazoval žalobca a ktorými mu boli uložené pokuty na vo výškach 1 800,- Eur, 5 000,- Eur, 6 000,- Eur a 8 000,- Eur voči iným prevádzkam, sú v skutkových okolnostiach a okolnostiach ukladania pokuty odlišné od tu preskúmvanej veci. Rovnako tak rozhodnutia, na ktoré poukazoval žalobca a ktorými boli uložené pokuty inému subjektu (COOP Jednota) sú podľa správneho súdu irelevantné. Jedná sa totiž o úplne iný subjekt a iné skutkové okolnosti a okolnosti ukladania pokuty ako v predmetnej veci. Správny súd tiež v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 1Stk/18/2022 zo dňa 28.03.2024, najmä na:

„35. Vo vzťahu k namietanému porušeniu precedenčnej zásady a materiálnej rovnosti účastníkov preto kasačný súd uvádza, že sa plne stotožňuje so záverom správneho súdu v napadnutom rozsudku. Aj podľa názoru kasačného súdu je dôležitým kritériom pre určenie konečnej výšky pokuty represívna a preventívna funkcia postihu vo vzťahu k sťažovateľovi. Preventívna úloha postihu nespočíva iba v účinku voči sťažovateľovi (individuálne pôsobenie) ale postih musí mať silu odradiť od nezákonného postupu aj iných nositeľov rovnakých zákonných povinností (generálne pôsobenie). Tento účinok preto môže vyvolať iba postih zodpovedajúci významu chráneného záujmu. V tomto prípade je chráneným záujmom život a zdravie spotrebiteľov, čo je jeden z najvýznamnejších chránených záujmov.

36. V prípade ak ide o finančný postih, musí byť tento citeľný v majetkovej sfére delikventa, a teda logicky musí v sebe obsahovať aj zložku represívnu. Ak by tomu tak nebolo, postih delikventa by nemal žiaden zmysel. Pri zohľadnení tejto podmienky kasačný súd prihladol na to, že je jedným z najväčších a na trhu etablovaných obchodných reťazcov.

37. Keďže mnohé ustanovenia zákona o potravinách sú transpozíciou právnych predpisov EÚ, treba prihliadať aj na relevantné rozhodnutia SD EÚ. SD EÚ pritom vždy zdôrazňuje povinnosť členských štátov postihovať porušenie povinnosti plynúcich z únijového práva dostatočne efektívnymi sankciami a zaistiť tak „užitočný účinok“ (l'effet utile) únijového práva. Uložené sankcie tak musia mať podľa SD EÚ dostatočne odradzujúci účinok, a to tak z hľadiska prípadnej recidívy zo strany samotného delikventa, ako aj z hľadiska ostatných subjektov (rozsudok SD EÚ z 7. júna 1983, C-100/80 až 103/80). Len sankcia ktorá má odradzujúci účinok je schopná odradiť nielen sťažovateľa, ale aj iné subjekty od porušovania im zákonom uložených povinností.

38. Okrem vyššie uvedeného je dôležité prihliadnuť aj na to, akú povahu má subjekt ktorému bola pokuta uložená. V tomto prípade je sťažovateľ prevádzkovateľ potravinárskeho podniku, ktorý je povinný zabezpečiť predaj a skladovanie potravín za takých podmienok, aby sa zabránilo akémukoľvek riziku kontaminácie. Každou možnou kontamináciou potraviny dochádza totiž k riziku negatívneho ovplyvnenia, jej vlastností, kvality, prípadne bezpečnosti, čo zároveň predstavuje možnosť negatívneho vplyvu na zdravie spotrebiteľa.

39. Sťažovateľ je pritom významným obchodným reťazcom, ktorý vzhľadom k svojmu postaveniu na potravinárskom trhu má dostatok materiálnych, ľudských a obchodných možností na to, aby sa takýmto pochybeniam dokázal vyvarovať, resp. im predchádzať. Zistené nedostatky boli pritom takej povahy, že pri bežnej kontrole boli ľahko zistiteľné. Vzhľadom na povahu žalobcu, ktorý má značné množstvo prevádzok po celom území Slovenskej republiky, sa očakáva vyššia miera zodpovednosti pri plnení zákonom stanovených povinností na úseku potravinového práva.

40. Pri zohľadnení individuálneho a generálneho preventívneho pôsobenia pokuty, jej represívnej funkcie, efektívnosti pokuty a jej účinku, povahy sťažovateľa a skutočnosti, že zistené nedostatky boli ľahko odhaliteľné je výška uloženej pokuty primeraná. A to aj s ohľadom na skutočnosť, že nejde o prvú sankciu pre sťažovateľa za porušenie ustanovení zákona o potravinách. Je teda zrejmé, že predchádzajúce sankcie, ktoré boli sťažovateľovi uložené si nespĺnili svoju preventívnu funkciu vo vzťahu k sťažovateľovi a neodradili ho od ďalšieho porušovania ustanovení tohto zákona.

41. Pri rozhodovaní o porušení zákonných povinností a určení výšky príslušnej pokuty je potrebné zohľadniť všetky zákonom stanovené okolnosti, ako aj okolnosti vyššie uvedené kasačným súdom. Každý jeden z prípadov porušenia zákona je potrebné posudzovať individuálne s ohľadom na skutočnosti zistené v administratívnom konaní. Keďže pri určení výšky pokuty je potrebné zohľadniť všetky tieto skutočnosti, ktoré sú v každom prípade individuálne a jemu vlastné, nie je objektívne úplne možné nájsť dva totožné prípadne podobné prípady. Jednotlivé rozdiely spočívajú nielen v množstve porušených zákonných povinností, ich rozsahu a závažnosti, prípadne vo vzájomnom súbehu, ale aj v trvaní a následkoch porušenia, minulosti delikventa, individuálnom a generálnom pôsobení prevencie, v povahe subjektu delikventa a v snahe o represívne pôsobenie pokuty. Vzhľadom na tieto skutočnosti je námietka týkajúca sa porušenia zásady materiálnej rovnosti účastníkov a precedenčnej zásady nedôvodná.“ Správny súd sa s uvedeným názorom plne stotožňuje a má za to, že je plne aplikovateľný aj na daný prípad žalobcu.

40. Žalobca tvrdil, že rozhodnutie žalovanej je nezrozumiteľné pre nedostatok dôvodov, keď výška pokuty 25 000,- Eur nebola dostatočne odôvodnená a individualizovaná, a tiež, že nie je zrejmé, aký vplyv mali jednotlivé kritériá určené v § 28 ods. 10 zákona o potravinách na výšku vymeranej pokuty. Správny súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že nemožno súhlasiť so žalobcom. Žalovaná posúdila výšku pokuty v nadväznosti na všetky zákonom stanovené hľadiská, uviedla, čo považovala za poľahčujúce a prítiažujúce okolnosti, zvýšenie sankcie oproti predchádzajúcim pokutám (10 000,- Eur a 15 000,- Eur), zohľadnila skutočnosť, že doteraz uložené sankcie svoj výchovný cieľ nespĺnili, posúdila postavenie

žalobcu na obchodnom trhu vo vzťahu k možnosti uplatňovania prístupu k prijímaniu preventívnych opatrení zabezpečujúcich vysokú úroveň ochrany zdravia ľudí a ochrany záujmov spotrebiteľov vo vzťahu k potravinám. Odôvodnila aj uloženie pokuty žalobcovi v rozpätí zákonom sprísnenej sadzby uloženej pokuty v zmysle ust. § 28 zákona o potravinách v znení účinnom od 01.07.2022 (4 000,- Eur až 2 000 000,- Eur), pričom zobrala do úvahy, že uložená pokuta má plniť nielen represívny, ale aj výchovný a preventívny účel (viď strany 18 až 22 napadnutého rozhodnutia). Výška uloženej pokuty 25 000,- Eur nepredstavuje ani neprímeraný odskok od pokút, ktoré boli žalobcovi doposiaľ uložené za porušenie zákona o potravinách na dotknutej prevádzke (10 000,- Eur a 15 000,- Eur), čo tiež vyplýva aj z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia.

41. Rozhodovanie o výške pokuty sa realizuje vo sfére voľného správneho uváženia (diskrečného práva orgánu verejnej správy), t. j. v rámci zákonom povolenej voľnosti orgánu verejnej správy. Orgán verejnej správy pri ukladaní pokuty postupoval správne. Po oboznámení sa so skutkovými okolnosťami veci a obsahom administratívneho spisu, správny súd zastáva názor, že orgán verejnej správy svoju diskrečnú právomoc použil v rámci zákonného rámca, pokuta bola uložená vo výške 25.000,- Eur, pričom spodná hranica sadzby bola 4 000,- Eur a horná hranica sadzby bola vo výške 2 000 000,- Eur. Z tohto rámca nijakým spôsobom nevybočil, inštitút správnej úvahy nezneužil, pri určení výšky uloženej pokuty vychádzal zo zásad a kritérií obsiahnutých v ustanovení § 28 ods. 10 zákona o potravinách. Správna úvaha pri ukladaní pokuty bola správna a spĺňa kritéria preventívnej aj represívnej funkcie. Orgány verejnej správy nevybočili z medzí a hľadísk zákona a výšku pokuty dostatočne odôvodnili. Výška pokuty nie je neprímeraná povahe skutku. Žalobca tiež nepreukázal, že by uložená pokuta mala mať pre neho likvidačný charakter. Ústavný súd ČR v plenárnom náleze zo dňa 13.08.2002, sp. zn. Pl. ÚS 3/02 uviedol, že v prípade podnikajúcich osôb je vylúčený taký zásah, v dôsledku ktorého by bola zničená ich majetková základňa pre ďalšiu podnikateľskú činnosť. Nepripustné sú teda také pokuty, ktoré majú likvidačný charakter, pod ktorými ústavný súd rozumie také prípady, v ktorých pokuta natoľko presiahne možné výnosy z podnikania, že sa podnikateľská činnosť v podstate stane bezúčelnou a bude smerovať iba k úhrade uloženej pokuty, a to po značné časové obdobie. Žalobca však neosvedčil, že by zaplatenie predmetnej pokuty vo výške 25 000,- Eur malo pre neho likvidačný charakter. Vzhľadom na znenie ust. § 28 ods. 4 písm. a) zákona o potravinách v znení účinnom od 01.07.2022 je zrejmé, že prvostupňový orgán pri zistení porušenia zákona, za ktoré bola pokuta uložená, nemal možnosť využitia správnej úvahy v rozhodovaní o tom, či žalobcovi pokutu uloží, ale len v akej výške mu ju uloží, keďže v zmysle ust. § 28 ods. 4 písm. a) zákona o potravinách musí pokutu uložiť v tam uvedenom rozmedzí. Na základe uvedeného správny súd zamietol návrh žalobcu na sankčnú moderáciu podľa § 198 ods. 1 SSP.

42. Žalobca navrhol znížiť pokutu s poukázaním na skutočnosť, že hnilobný proces u ovocia a zeleniny bol v počiatočnom štádiu, na hodnotu hnilobou dotknutého ovocia a zeleniny, prevenčnú povinnosť spotrebiteľov, marginálnosť hygienických nedostatkov, s ktorými neboli spojené žiadne reálne negatívne následky, ako aj vzhľadom na nepreukázaný negatívny následok na život a zdravie spotrebiteľov. K uvedenému správny súd konštatuje, že to, v akom štádiu bol proces hniloby na ovocí, je pre posúdenie veci irelevantné. Totiž, pri akomkoľvek výskyte hniloby sa ovocie a zelenina kvalifikujú ako nevhodné na ľudskú spotrebu. Nie je pritom na mieste tvrdenie žalobcu o prevenčnej povinnosti spotrebiteľov, keďže nie je možné prenášať zodpovednosť za kúpu nebezpečných potravín na samotného spotrebiteľa, ktorý nie je povinný kontrolovať kupovaný tovar. Tvrdenia žalobcu, že išlo len o nepatrné nedostatky, keďže hniloba bola len na jednom kuse, resp. len nepatrná, nemá pre posúdenie závažnosti konania žiadny význam. Čo sa týka nedostatkov na ovocí a zelenine ako aj v skladoví potravín, ich charakter a rozsah bol riadne a dostatočne zdokumentovaný. Navyše, správny súd poukazuje na to, že je potrebné prihliadať na všetky zákonom stanovené hľadiská, ktoré majú vplyv na určenie výšky pokuty, a to závažnosť, následky, trvanie, minulosť a opakovanosť protiprávneho konania, čo žalovaná urobila a svoje úvahy riadne a podrobne odôvodnila. Na základe uvedených skutočností správny súd zamietol návrh žalobcu na sankčnú moderáciu podľa § 198 ods. 1 SSP.

43. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti správny súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia žalovanej v spojení s rozhodnutím prvostupňového orgánu verejnej správy a konania, ktoré mu predchádzalo, z dôvodov uvedených v žalobe, ale aj po posúdení kritérií uvedených v ustanovení § 195 ods. 1 písm. a) až e) SSP, kedy správny súd nie je vo veciach správneho trestania viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná a rozhodnutie žalovanej ako aj prvostupňové

rozhodnutie sú v súlade so zákonom, a preto podľa § 190 SSP žalobu zamietol ako aj zamietol žalobcom alternatívne podaný návrh na uloženie sankčnej moderácie.

44. O náhrade trov konania rozhodol správny súd tak, že náhradu trov účastníkom konania nepriznal, keďže vo vzťahu k žiadnemu z účastníkov konania nezistil dôvod na ich priznanie. Žalobca nemal v konaní úspech, preto mu právo na náhradu trov konania nepatrí podľa § 167 ods. 1 SSP a contrario. Žalovaná síce v konaní úspešná bola, avšak má postavenie orgánu verejnej správy, pričom správny súd nezistil žiadne výnimočné dôvody, pre ktoré by jej mali byť trovy konania voči neúspešnému žalobcovi priznané. Zaplatenie eventuálnych trov konania žalovaného nemožno od žalobcu spravodlivo požadovať (§ 168 SSP).

45. Senát správneho súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP).

45. Senát správneho súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Tento rozsudok nadobúda právoplatnosť uplynutím lehoty jedného mesiaca od doručenia rozsudku alebo podaním kasačnej sťažnosti proti tomuto rozsudku (§ 145 ods. 2 písm. c) SSP).

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná kasačná sťažnosť (§ 438 ods. 1 SSP, § 439 ods. 1 SSP a § 439 ods. 3 SSP a contr.), ktorá má odkladný účinok (§ 446 ods. 2 písm. c) SSP).

O kasačnej sťažnosti rozhoduje kasačný súd – Najvyšší správny súd SR (§ 438 ods. 2 SSP). Kasačnú sťažnosť je potrebné podať na Správnom súde v Banskej Bystrici (§ 444 ods. 1 SSP) v lehote do jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia oprávnenému subjektu (§ 443 ods. 1 SSP).

Podľa § 445 ods. 1, 2 SSP, (1) v kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

(2) Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Podľa § 449 ods. 1, 2 SSP, (1) sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosti podľa odseku 1 neplatia, ak

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d),
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.